

Sud Bosne i Hercegovine
Суд Босне и Херцеговине

Broj S1 3 U 00 1276 10 U
Sarajevo, 21.12.2012.godine

Sud Bosne i Hercegovine u Sarajevu, u vijeću za upravne sporove, sastavljenom od sudija Jadranke Brenjo kao predsjednika vijeća, Esada Fejzagića i Branimira Orašanina kao članova vijeća, uz sudjelovanje Munire Bećar kao zapisničara, u upravnom sporu tužitelja Kanton Sarajevo – Skupština kantona Sarajevo, ul. Maršala Tita broj 28, Sarajevo, zastupani po Pravobranilaštvu kantona Sarajevo, protiv rješenja broj: 01-02-26-041-36-II/09 od 14.06.2010.godine, tužene BiH – Konkurencijsko vijeće, ul. Radićeva br.8, Sarajevo, na nejavnoj sjednici održanoj dana 21.12.2012. godine, donio je slijedeću:

P R E S U D U

Tužba se odbija.

O b r a z l o ž e n j e:

Rješenjem Konkurencijskog vijeća BiH broj:01-02-26-041-36-II/09 od 14.06.2010.godine, koje je konačno u upravnom postupku, u stavu 1. izreke utvrđeno je da Skupština Kantona Sarajevo Odlukom o taksi prevozu („Sl.novine kantona Sarajevo“, broj 10/04) ograničava konkurenciju u oblasti pružanja taksi usluga i indirektno utvrđuje cijene taksi usluga, što ima za posljedicu spriječavanje i ograničavanje tržišne konkurencije u smislu člana 4. stav (1) tačka a) Zakona o konkurenciji, a u stavu 2. izreke, naloženo je Skupštini Kantona Sarajevo da u roku od 3 mjeseca donese izmjenу i dopunu Odluke o taksi prevozu, kojim će omogućiti tržišnu konkurenciju u oblasti pružanja taksi usluga i slobodno formiranje cijena taksi usluga, poštujući tržišne uslove.

Blagovremeno podnesenom tužbom, rješenje Konkurencijskog vijeća u dijelu koji se odnosi na tačke 1. i 2. izreke, tužitelj pobija iz svih razloga predviđenih članom 11. Zakona o upravnim sporovima BiH. Tužitelj posebno ističe da je Konkurencijsko vijeće pobijanu odluku donijelo smatrajući da se odredbe Zakona o konkurenciji primjenjuju i na Skupštinu Kantona Sarajevo, poistovjećujući Skupštinu Kantona Sarajevo sa organom državne uprave i lokalne samouprave iz člana 2. stav (1) tačke b) Zakona o konkurenciji, a Odluku Skupštine Kantona Sarajevo sa sporazumima iz člana 4. istog Zakona, što je po tužiteljevoj ocjeni pogrešno i rezultat su pogrešne primjene zakona. Naime, članom 2. Zakona o konkurenciji određen je krug lica koja posredno ili neposredno učestvuju u prometu roba i usluga i koja svojim djelovanjem spriječavaju, ograničavaju ili narušavaju tržišnu konkurenciju na cijeloj teritoriji BiH ili

značajnijem dijelu tržišta na kojem se zakon jedino može primjeniti, i pravilnim tumačenjem odredbe člana 2. Zakona o konkurenciji, jasno prizilazi da se taj zakon ne primjenjuje na organe zakonodavne vlasti.

Budući da je prema članu 16. Ustava Kantona Sarajevo, Skupština Kantona organ zakonodavne vlasti, a da su prema članu 4. i 5. Zakona o principima lokalne samouprave FBiH („Sl. novine FBiH“, broj 49/06) jedinice lokalne samouprave općine, odnosno općine i grad, evidentno je da je Konkurencijsko vijeće pogrešno zaključilo kako je Skupština Kantona Sarajevo, koja je donijela Odluku, a koju je Konkurencijsko vijeće preispitalo, organ državne uprave, odnosno lokalne samouprave.

Nadalje se tužbom ukazuje da je pogrešan je i suprotan Zakonu i zaključak Konkurencijskog vijeća iz člana 4. stav 1. Zakona o konkurenciji. Ovo iz razloga jer su ovom odredbom Zakona isključivo zabranjeni: „sporazumi, ugovori, pojedine odredbe sporazuma i ugovora, zajednička djelovanja, izričiti i prešutni dogovori privrednih subjekata, kao i odluke udruženja privrednih subjekata, koji za cilj i posljedicu imaju sprječavanje, ograničavanje ili narušavanje tržišne konkurencije na relevantnom tržištu, ...“ pa je očigledno da Odluka o taksi prevozu, koju je donijela Skupština kantona Sarajevo, kao organ zakonodavne vlasti, nije niti jedna od navedenih akata, te nije ni mogla biti predmetom razmatranja Konkurencijskog vijeća.

Također, tužitelj ističe da u vrijeme donošenja sporne odluke Skupštine Kantona Sarajevo u 2004. godini, Zakon o konkurenciji („Službeni glasnik BiH“, broj 48/05) nije bio na snazi, pa primjena kasnije donesenog propisa – konkretno Zakona o konkurenciji iz 2005. godine na ovu Odluku znači njegovu retroaktivnu primjenu, koja tim zakonom nije predviđena. Opšte je poznato da zabrana retroaktivnog djelovanja Zakona počiva na načelu pravne sigurnosti, kao jednom od najznačajnijih opštih pravnih načela, koje priznaje međunarodno pravo, a prema članu III/3 b) Ustava BiH, opća načela međunarodnog prava su sastavni dio pravnog sistema BiH i entiteta.

Tužitelj smatra da je Konkurencijsko vijeće prekoračilo svoja ovlaštenja, u smislu člana 42. Zakona o konkurenciji, i ušlo u ocjenu zakonitosti odluke organa zakonodavne vlasti, što nije u njegovoj nadležnosti, budući da ni jednom odredbom Zakona o konkurenciji nije dato ovlaštenje Konkurencijskom vijeću, kao organu koji ima prerogative tijela upravne vlasti, da preispituje akte zakonodavne vlasti.

S obzirom da je Konkurencijsko vijeće donoseći pobijano rješenje, prekoračilo granice svojih ovlaštenja i izašlo iz djelokruga svoje nadležnosti utvrđene Zakonom o konkurenciji, povrijedilo pravila postupka i pogrešno primjenilo materijalne propise, tužitelj predlaže da se tužba uvaži, i pobijano rješenje Konkurencijskog vijeća kao nezakonito, u tačkama 1. i 2. izreke, poništi.

U odgovoru na tužbu tuženi je predložio da se tužba odbije.

Sud je ispitao zakonitost i pravilnost osporenog rješenja u granicama člana 35. Zakona o upravnim sporovima Bosne i Hercegovine („Službeni glasnik BiH“, broj 19/02 do 74/10), pa je odlučio kao u dispozitivu presude iz sljedećih razloga:

Iz obrazloženja tužbe proizlazi da je tužitelj uložio žalbu na rješenje Konkurencijskog vijeća broj: 01-02-26-041-36-II/09 od 14.06.2010. godine, kojim Skupština Kantona Sarajevo, zastupane po Pravobranilaštvu Kantona Sarajevo, osporava navedeno rješenje i traži njegovo poništenje u tačkama 1. i 2. dispozitiva koje se odnose na tužitelja, zbog prekoračenja granica ovlaštenja, povrede pravila postupka i pogrešne primjene materijalnog prava.

Iz stanja spisa proizlazi da je u postupku pred Konkurencijskim vijećem utvrđeno da tužitelj svojom Odlukom o taksi prevozu („Službene novine kantona Sarajevo“ broj: 10/04) ograničava konkurenciju u oblasti pružanja taksi usluga i indirektno utvrđuje cijene taksi usluga iz člana 4. stav (1) tačka a) Zakona, zbog čega mu je naloženo da u roku od 3 (tri) mjeseca od dana prijema rješenja, donese izmjene i dopune Odluke o taksi prevozu, kojim će omogućiti tržišnu konkurenciju u oblasti pružanja taksi usluga i slobodno formiranje cijena taksi usluga, poštujući tržišne uslove.

Temeljni tužbeni prigovor odnosi se na činjenicu da je tužitelj zakonodavni organ, i kao takav nije mogao biti svrstan u organe državne uprave, odnosno lokalne samouprave iz člana 2. stav (1) tačka b) Zakona o konkurenciji, niti ima svojstvo privrednog subjekta koji zaključuje sporazume, kao i da Odluka Skupštine Kantona Sarajevo, nije sporazum iz člana 4. stav 1. citiranog Zakona.

Navodi tužitelja da je tuženi pogrešno primjenio Zakon o konkurenciji na odluke zakonodavnih organa, u konkretnom slučaju Odluke Skupštine Kantona Sarajevo, iz razloga što Skupština Kantona nije organ državne uprave, odnosno lokalne samouprave, u smislu odredbe člana 2. stav 1. tačke b) Zakona o konkurenciji BiH, nisu osnovani.

Naime, navedene odredbe primjenjuju se i na ostala fizička i pravna lica koja neposredno ili posredno, stalno, povremeno ili jednokratno učestvuju na tržištu, bez obzira na pravni status, na oblik vlasništva, sjedište ili prebivalište. Slijedom navedenog, svi organi vlasti/institucije na svim nivoima vlasti u BiH, bez obzira na njihov pravni status, osnivača (grad, općina, kanton, entitet ili država) ili vlasništvo, a koji svojim djelovanjem spriječavaju, ograničavaju ili narušavaju tržišnu konkurenciju u Bosni i Hercegovini, potpadaju pod primjenu ovog zakona. U konkretnom slučaju tuženi je isključivo utvrđivao usklađenost predmetne odluke sa Zakonom, pri tome imajući u vidu namjeru zakonodavca u pogledu zajedničkog djelovanja na relevantnom tržištu, budući da svi pravni akti koji u suštini imaju uticaj na tržište, uključujući i predmetnu odluku, spadaju u sporazume u smislu člana 4. stav 1. citiranog zakona.

U konkretnom slučaju, po ocjeni ovog suda, tuženi je pravilno utvrdio da je predmetna Odluka o taksi prevozu u Kantonu Sarajevo, u suprotnosti sa odredbama Zakona o konkurenciji, na način što je pravnim i administrativnim zaprekama ograničila slobodno formiranje cijena taksi usluga. Osporenom Odlukom stvorene su formalno-pravne pretpostavke da nadležno Ministarstvo saobraćaja utvrđuje cijene taksi usluga i onemogućava da pojedini taksi prevoznici, koji su ispunili uslove za obavljanje taksi djelatnosti, pod jednakim i ravnopravnim tretmanom dobiju dopunsku taksi oznaku i zaključe ugovor o korištenju taksi stajališta, uz slobodno formiranje cijena taksi usluga.

Analizom odredbe člana 25. osporene Odluke, može se zaključiti da stav 1. afirmiše princip slobodnog formiranja cijena, pod uslovom da se procijene tržišne prilike i postupak pravilno provede, s obzirom da je propisano da cjenovnik usluga utvrđuju taksi prevoznici, uz pribavljanje mišljenja Ministarstva saobraćaja.

Međutim, stavom 2. navedenog člana Odluke, izričito je propisano da je Ministarstvo obavezno obezbjediti da cjenovnik taksi usluga bude jedinstven na području Kantona Sarajevo, čime se eksplicitno derogira princip slobodnog

formiranja cijena taksi usluga, što je u suprotnosti sa prethodno citiranim stavom 1. iste Odluke.

Ova činjenica očigledno proizlazi iz cjenovnika taksi usluga broj : 04-27-1076-1/09 od 28.05.2009.godine koji je donijelo Ministarstvo saobraćaja Kantona Sarajevo.

Također, iz spisa predmeta vidljivo je da su pojedini taksi prevoznici pokušali da samostalno odrede cjenovnik svojih taksi usluga, ali u tome nisu uspjeli, jer im Ministarstvo nije htjelo dati saglasnost, pozivajući se na stav 2. sporne Odluke prema kojoj su dužni obezbjeđiti jedinstveni cjenovnik taksi usluga.

Pored navedenih kršenja Zakona o konkurenciji, utvrđeno je da odredbe člana 31. i 42. Odluke o taksi prevozu, onemogućavaju da pojedini prevoznici, koji su ispunili uslove za obavljanje taksi djelatnosti pod jednakim i ravnopravnim tretmanom, dobiju dopunsku taksi oznaku i zaključe ugovor o korištenju taksi stajališta.

U pogledu pozivanja tužitelja na temeljno pravno načelo zabrane retroaktivne primjene zakona, konkretno Zakona o konkurenciji, Sud podsjeća da Konkurencijsko vijeće, shodno ovlaštenjima utvrđenim u Zakonu o konkurenciji, ima obavezu da pokrene postupak po službenoj dužnosti ili na osnovu zahtjeva stranke, ako postoji osnovana sumnja da se značajno sprečava, ograničava i narušava tržišna konkurencija (Član 27.ZOK)

Dakle, potpuno je irelevantno kada su, prije ili nakon usvajanja Zakona o konkurenciji doneseni opšti ili pojedinačni akti kojima se sprečava, narušava ili ograničava tržišna konkurencija. Odlučna je samo činjenica da li su takvi akti (odluke, sporazumi itd.) na snazi i da li se primjenjuju u vrijeme pokretanja postupka.

Stoga, u konkretnom slučaju, nema povrede načela zabrane retroaktivne primjene zakona, pored ostalog i zbog toga što je tužitelj bio dužan svoju nezakonitu Odluku o taksi prevozu izmjeniti i dopuniti odmah po donošenju Zakona o konkurenciji i bez naloga Konkurencijskog vijeća, na način da omogući slobodno formiranje cijena taksi usluga, poštujući tržišne uslove.

Pored navedenog, treba napomenuti da u vrijeme donošenja sporne odluke tužitelja, nije bio na snazi Zakon o konkurenciji („Službeni glasnik BiH“, br. 48/05, 76/07 i 80/09), već Zakon o konkurenciji iz 2001.godine, objavljen u „Službenom glasniku BiH“ broj 30/01, koji je također sankcionisao sprečavanje tržišne konkurencije.

Iz svega izloženog, ovaj sud nalazi da je osporeno rješenje pravilno i zakonito, jer se zasniva na pravilnoj primjeni zakona, pravilno i potpuno utvrđenom činjeničnom stanju, a da pri tome nije učinjena povreda pravila postupka koja bitno utiče na pravilnost rješenja, pa je Sud odbio tužbu kao neosnovanu.

Primjenom odredbe člana 37. stav 2. zakona o upravnim sporovima BiH, ovaj sud je odlučio kao u dispozitivu presude.

Zapisničar
Munira Bećar

PREDSJEDNIK VIJEĆA
SUDIJA
Jadranka Brenjo

4